

Õiguskantsler

Inge Järvpõld
inge1963@gmail.com

Teie nr

Meie 15.08.2025 nr 7-9/251289/2505977

Kontrollkäik MTÜ Toomapere perekodusse

Austatud perevanemad

Õiguskantsleri nõunik kontrollis 10. aprillil 2025 ette teatamata MTÜ Toomapere perekodu tegevust. Tänan teid meeldiva ja asjaliku koostöö eest.

Perekodus on võimalik asendushooldusteenust pakkuda korraga kuuele lapsele, kontrollkäigu ajal elas perekodus neli last. Perekodu tegutseb perevanemate enda kahekorruselises eramajas, mida ümbritseb aed. Õiguskantsleri nõunik tegi majas ringkäigu, vestles perevanema ja lastega ning tutvus perekodu dokumentidega.

Perekodus käib iga päev abiline, kes teeb kogu perele süüa. Nii perevanemad kui ka abiline on läbinud nõutud täiendkoolituse ([sotsiaalhoolekande seaduse](#) § 45¹³ lg 1 p 12).

Perekodu jättis väga koduse ja hubase mulje. Tegutsetakse koos ja iga last toetatakse. Laste ja perevanemate suhted on usaldavad ja soojad. Lastel käivad sõbrad külas ja lapsed käivad ka ise sõprade juures. Kõik lapsed teevad sporti. Pere reisib palju. Lapsed oskavad ise lihtsamaid toite valmistada ja osalevad jõudumööda ka majapidamistöödes.

Laste arvamust küsitakse ja seda arvestatakse toidutegemisel ja tubade sisustamisel. Samas oleks hea, kui vanemad arutaksid lastega põhjalikumalt ka koolivaheaja plaane ning huvitegevuse ja edasiõppimise võimalusi. Sel juhul tunneksid lapsed, et nende arvamust võetakse kuulda ka neis asjus. Kui lapse arvamust ei ole võimalik arvesse võtta, tuleb talle selgitada, miks otsustati teisiti.

ÜRO [lapse õiguste konventsiooni](#) (LÖK) aluspõhimõtete kohaselt peab lapsel olema võimalus ise oma õigusi teostada vastavalt oma vanusele ja arengule. See põhimõte on kirjas LÖK artiklis 12, mis sätestab, et lapsel on õigus olla kaasatud kõikide teda puudutavate otsuste tegemisse. Perevanematel tuleb arutada lapsega tema hooldamise ja kasvatamisega seotud küsimusi, pidades silmas lapse vanust ja arengutaset. Vanemad peavad silmas pidama ka seda, et vanusega suurenevad lapse võimed ja vajadus iseseisvalt ja vastutusvõimeliselt tegutseda ([lastekaitse seaduse](#) § 22 lg 2).

Palun arvestage võimaluse korral laste arvamust nii igapäevaste otsuste kui ka lapse arengut mõjutavate otsuste tegemisel. Palun tutvustage kontrollkäigu kokkuvõtet ka lastele.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Ootan teilt 31. jaanuariks 2026 tagasisidet, kuidas olete neid soovitusi järginud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet, Võru Vallavalitsus